

Handhavingsverslag 2019

Openbare ruimte en bebouwde omgeving

Inhoud

Inleiding.....	4
Openbare ruimte	6
Wat we hebben gedaan.....	6
Wat we hebben bereikt	7
De cijfers	7
Bereikbaarheid, parkeren en stallen.....	9
Wat we hebben gedaan.....	9
Wat we hebben bereikt	10
De cijfers	10
Wijkgerichte aanpak: inzet wijkboa's	13
Wat we hebben gedaan.....	13
Wat we hebben bereikt	13
De cijfers	14
Veiligheid	15
Wat we hebben gedaan.....	15
Wat we hebben bereikt	16
De cijfers	17
Bijzondere wetten	19
Wat we hebben gedaan.....	19
Wat we hebben bereikt	21
De cijfers	22
Evenementen.....	23
Wat we hebben gedaan.....	23
Wat we hebben bereikt	24
De cijfers	24
Milieu en duurzaamheid	25
Wat we hebben gedaan.....	25
Wat we hebben bereikt	26
De cijfers	27
Bouw en sloop.....	28
Wat we hebben gedaan.....	28
Wat we hebben bereikt	29

De cijfers	30
Bestaande bouw.....	32
Wat we hebben gedaan.....	32
Wat we hebben bereikt	34
De cijfers	36
Huisvesting.....	36
Wat we hebben gedaan.....	36
Wat we hebben bereikt	37
De cijfers	38
Financiële en formatieve paragraaf	40

Inleiding

Dagelijks werken inspecteurs, toezichthouders en handhavers hard om de stad gezond, veilig, leefbaar en levendig te houden. Onze medewerkers hebben daarbij zowel positieve als negatieve contacten in de stad. Als we alle contacten met inwoners bij elkaar optellen kom je makkelijk op meer dan 100.000 contacten. Denk daarbij aan controles, toezicht houden, bekeuren, verwijderen van fietsen en auto's. Dit verslag rapporteert over alle handhavingstaken van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) in 2019.

Het gaat om zo'n 51.000 naheffingen betaald parkeren, meer dan 5000 bouw- of sloopcontroles, bijna 1000 milieucontroles, meer dan 800 controles voor de Drank- en Horecawet en meer dan 600 boetes voor wildplassen. VTH handelt ook jaarlijks zo'n 20.000 meldingen af. Deels naar tevredenheid, deels met ruimte voor verbetering naar de klant.

Ook houdt VTH zijn gewelds- en agressiemeldingen bij in het kader van Veilige Publieke Taak. Helaas constateren wij dat 49 maal een melding is gedaan van geweld of agressie en medewerkers hebben 22 maal aangifte gedaan bij de politie, die de aangifte volgens de geldende Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) heeft afgehandeld.

Naast deze ervaringen blijft VTH in verbinding met de samenleving. Positieve en grensverleggende werkwijzen zijn het samenwerken met Stichting NIX18 en het project tegen Huisjesmelkers. De publieksdienstverlening is in 2019 getest door het inzetten van mystery guests. In verschillende scenario's werden medewerkers van Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte door onbekenden bevestigd. De afdeling kreeg zeer positieve feedback. Medewerkers waren vriendelijk, stonden open voor een gesprek, waren sociaal, behulpzaam, meedenkend en hadden kennis van zaken. De geboden uitleg werd duidelijk, eenvoudig en vriendelijk overgebracht. Kortom een visitekaartje voor de stad.

Planning en verantwoording

De gemeente voert in de openbare ruimte en de bebouwde omgeving toezichts- en handhavingstaken uit. Deze taken worden uitgevoerd door het organisatieonderdeel VTH. Elk jaar stellen wij een highlight programma vast voor de uitvoering van die toezichts- en handhavingstaken. Onze toezichts- en handhavingstaken in de sociale omgeving leggen wij vast in andere handhavingsprogramma's. Waar nodig leggen we tussen deze programma's wel de nodige verbanden.

Ook de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en de Veiligheidsregio/brandweer (VRU) voeren in het kader van dit programma taken uit. (De RUD Utrecht voert namens de gemeente alle verplichte basistaken voor het milieu- en bodemdomein uit, zoals die in het Besluit omgevingsrecht zijn benoemd. Hierop is één uitzondering: de asbesttaken zijn nog in uitvoering bij de gemeente.) Wij zijn voortdurend met deze diensten in overleg over de invulling van ons gezamenlijke takenpakket.

Dit verslag is afgestemd met de VRU. De verantwoording over de taken die de RUD Utrecht uitvoert, is hun eigen jaarverslag opgenomen. Ook waar onze taken raken aan die van politie en justitie vindt zorgvuldig overleg plaats. Zo nemen wij deel aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

Een aantal van onze toezichts- en handhavingstaken, met name in de bebouwde omgeving, ontleen wij aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Die wet stelt eisen aan de manier waarop we beleid en uitvoering regelen en verantwoorden. Ons handhavingsbeleid voor de bebouwde omgeving ligt vast in handhavingstrategieën. Daarnaast ligt in andere documenten vast hoe bijvoorbeeld de overwegingen bij vergunningverlening en de kwaliteitsbewaking zijn geregeld.

Tegenhanger van het handhavingsprogramma is het jaarlijkse handhavingsverslag. Hierin rapporteren wij over de gepleegde inzet, de geleverde producten en de behaalde resultaten. Dit handhavingsprogramma evalueren wij en de input gebruiken wij voor bijstellingen in het eerstvolgende handhavingsprogramma. In het handhavingsprogramma presenteren wij onze voorgenomen inzet en in het handhavingsverslag laten we het resultaat zien van onze flexibele inzet. Door deze flexibele inzet spelen wij in op de actuele vraag vanuit de stad. Verslag en programma spiegelen elkaar wel zo veel mogelijk.

Wij bieden het handhavingsprogramma en –verslag elk jaar ter informatie aan de stad, de gemeenteraad en Gedeputeerde Staten aan.

Positieve beoordeling provincie

De provincie beoordeelt onze taakuitvoering rondom toezicht en handhaving omgevingsrecht als adequaat. Dit is de hoogst mogelijke score. Ten opzichte van de beoordeling over 2016 en deels 2017 ziet zij dat de gemeente Utrecht voortgang heeft geboekt.

Dit handhavingsverslag is een goed voorbeeld van een verbetering. Beter dan in voorgaande jaren is geëvalueerd of in het handhavingsprogramma opgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.

De [Interbestuurlijk Toezicht beoordeling](#) heeft plaatsgevonden over de periode 2017 en deels 2018. Bij de Interbestuurlijk Toezicht beoordeelt de provincie de uitvoering van de Wabo-taken. Dit betreft beoordeling van de processen of gemeenten het uitvoeren van hun VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) zó hebben ingericht dat deze adequaat uitgevoerd kunnen worden.

Leeswijzer

In dit handhavingsprogramma onderscheiden wij tien terreinen, waarop wij toezicht houden en handhaven. Met dit verslag geven wij een terugkoppeling per onderdeel over de ondernomen activiteiten en projecten. We geven aan wat we hebben gedaan, wat we hebben bereikt en waar we cijfers kunnen noemen doen we dat.

Openbare ruimte

Wat we hebben gedaan

Inzet tegen illegale bijplaatsingen

In 2019 is de integrale samenwerking tussen schoonmaak en handhaving voortgezet.

We zetten de handhavers informatie gestuurd in. Bij het aantreffen van afval naast de container treden zij bestuursrechtelijk handhavend op. Er wordt alleen beboet als de container naar behoren functioneert en niet vol is. De controles hebben geresulteerd in 1059 boetes. Dit is vergelijkbaar met het aantal boetes in 2018.

Intensivering aanpak overtreden aslast

Halverwege 2019 is de inzet tegen de overschrijding van de aslast op de Kromme Nieuwegracht geïntensiveerd. Daarbij is de Kromme Nieuwegracht en directe omgeving meegenomen in de nachtdienst en van maandag tot en met vrijdag in de gehele dagdienst gecontroleerd. Ook kunnen bewoners de overlasttelefoon bellen als zij het vermoeden hebben dat een vrachtauto te zwaar is voor de Kromme Nieuwegracht. De inzet in het gehele gebied met aslastbeperking heeft geresulteerd in 96 boetes.

De boetes in de hoogste overschrijdingscategorie vallen daarbij op. Dit komt doordat handhavers in de gebieden met de laagste maxima (2 ton gebieden) het strengst controleren. De gemiddelde overtreder (vrachtwagen) in deze gebieden komt snel in de maximale overschrijdingscategorie. De officier van justitie bepaalt de hoogte van de boete van deze overschrijding. Het richtbedrag voor de boete in deze categorie is €1.000,-.

Klanttevredenheidsonderzoek meldingen

Per jaar handelen we ruim 15.000 meldingen af, waarvan zo'n 95% binnen de gestelde tijd. Bij het afhandelen van meldingen monitoren we de klanttevredenheid. Utrechters die een melding doen, ontvangen een link naar een korte enquête. We scoren gemiddeld een 5,6 en hebben de ambitie om te groeien naar een 6,5. Het is cijfer is een lichte daling ten op zicht van 2018. Hoewel veel goed gaat in het afhandelen van meldingen, zien we ook veel verbeterpunten. In kader van continu verbeteren voeren de benodigde wijzigingen door, bijvoorbeeld het investeren in beter en meer klantcontact bij het afhandelen van meldingen.

Bewonersmeldingen zijn een belangrijke bron van informatie voor ons. Het afgelopen jaar hebben we een dashboard ontwikkeld om de meldingen te monitoren en te analyseren. We zijn nog bezig met het op orde krijgen van de data. Dit verklaart ook het verschil in het aantal meldingen, namelijk 5.000 minder dan in 2018. We hebben bijvoorbeeld een beter beeld over de instroommomenten van meldingen. Dit helpt in sturen op de inzet.

Wat we hebben bereikt

Wij zetten ons in voor een schone en hele openbare ruimte. In dit verslag focussen we op de inspanningen van de handhaving. Deze levert een bijdrage aan de doelstellingen, maar altijd naast werkzaamheden van Stadsbedrijven zoals schoonmaakrondes, inzamelen van afval en het beheer van openbaar groen en natuurlijk de inspanningen van inwoners. In 2019 was de waardering voor de schone openbare ruimte een 6,7 en daarmee scoorden we boven de vastgestelde doelstelling.

De cijfers

	Meetinstrument: Utrecht monitor en Klanttevredenheidsonderzoek	
	Doelstelling 2019	Meting 2019
	Waardering schone openbare ruimte: minimaal 6	6,7
	Tevredenheid over buurtgroen: 69%	66%
	Tevredenheid over de parken: 73%	72%
	Waardering afhandeling meldingen met 6,5	5,6

Verkeerd aangeboden vuilnis	
Boetes (product: spoedeisende bestuursdwang)	1.305
Top 3	1. 1.059 (Naast container) 2. 212 (Verkeerde tijd) 3. 34 (Bedrijfsafval)
Boetes (product: Strafrechtelijk)	60
Top 5	1. 43 (H022: Zwerfvuil veroorzaken) 2. 8 (H013: Afval aanbieden op verkeerde dagen of tijden) 3. 3 (H096: Verkeerd aanbieden grofvuil) 4. 2 (H004: Afval naast de container) 5. diversen met 1
Aslast Overschrijdingen	
Totaal	96
Overschrijding van minder dan 10% (R567a)	2
Overschrijding van 11% - 20% (R567b)	2
Overschrijding van 21% - 30% (R567c)	8
Overschrijding van 31% - 40% (R567d)	7
Overschrijding van 41% - 50% (R567E)	7
Overschrijding van meer dan 50% (R567F)	70

Bewonersmeldingen	
Totaal	15.608
Top 5	1. 6.710 Verkeerd aangeboden afval 2. 6.008 Overlast parkeren 3. 1.442 Overlast fiets 4. 496 Hondenoverlast 5. 360 Wrak van caravan of ander voertuig

Bestuursrechtelijke handhavingstrajecten		
Fase traject	Uitstallingen	Illegale reclame en illegale plaksels
Boetes (product: Strafrecht)	geen	9
Waarschuwingen	17	4
Opleggen last onder dwangsom	geen	geen
Verbeuring last onder dwangsom	12	geen

Bereikbaarheid, parkeren en stallen

Wat we hebben gedaan

Doorontwikkeling controle betaald parkeren

In 2019 zijn we gestart met deskcontrol en gestopt met het opleggen van de papieren naheffingsaanslag onder de ruitenwisser. Dit betekent dat we aan de hand van de beelden van de scanauto vanaf kantoor een naheffingsaanslag kunnen opleggen. Ook zijn de derde en vierde scanauto in gebruik genomen. Ons controlegebied is uitgebreid door de invoering van betaald parkeren nabij het Smaragdplein, Waalstraat, Gazellestraat, Kouwerplantsoen en Eykmanhof.

Wielklem

Sinds oktober wordt de wielklem gebruikt voor automobilisten die stelselmatig parkeerboetes niet betalen. Een automobilist die drie of meer openstaande parkeerboetes heeft, kan een wielklem verwachten. De wielklem is in totaal 12 keer toegepast. Ook waren er drie pogingen; de betrokkene betaalde zonder dat de wielklem daadwerkelijk is aangebracht. In totaal is hiermee een bedrag van ongeveer € 20.000, - aan openstaande belastingschulden geïnd.

Fietshandhaving

Wij hebben volgens het handhavingsprogramma ingezet op fietshandhaving. Er was dagelijks inzet op gevaarlijk gestalde fietsen. Ook hebben we acties uitgevoerd in wijken en rondom stations voor het verwijderen van te lang gestalde fietsen.

Wat we hebben bereikt

Betalingsbereidheid

De betalingsbereidheid groeide dit jaar van 83% naar ruim 85%. Daarmee zien we voor het tweede jaar op rij een stijging van de betalingsbereidheid. De controles op betaald parkeren hebben geresulteerd in ongeveer 51.000 naheffingen. Door de doorontwikkeling van de parkeerhandhaving en het uitbreiden van het betaald parkeergebied is er een stijging te zien van zo'n 5.000 naheffingen ten opzichte van 2018.

Verwijderen van gevaarlijk gestalde fietsen daalt weer

De acties voor het verwijderen van gevaarlijk gestalde fietsen en weesfietsen hebben volgens planning plaatsgevonden. Opvallend hierbij is de daling van het aantal gevaarlijk gestalde fietsen ten opzichte van 2018. Een oorzaak kan liggen in het feit dat de herinrichtingen van de buitenruimte zijn afgerond en de fietser de weg naar de stallingen beter kan vinden. Het verwijderen van het aantal weesfietsen is al enige jaren stabiel.

De cijfers

Meetinstrument: Utrecht Monitor en data-analyse van bedrijfsgegevens		
	Doelstelling	Meting
	Betalingsbereidheid groeit naar 84%	85%
	Percentage onveilige parkeersituaties (%)	36%
	Tevredenheid parkeergelegenheid (%)	50%
	Waardering openbare ruimte minimaal 6	6,7
	Direct verwijderen aangetroffen gevaarlijk gestalde fietsen, snor- en bromfietsen: 100%	100%

Verkeersboetes (staandehouding Wet Mulder)	
Totaal aantal boetes (product: verkeersboetes)	1.279
Top 5:	1. 441 (R309: Fietsen in voetgangersgebied of op de stoep) 2. 232 (R311: Bromfietser op het fietspad)

	3. 156 (R315b: Parkeren op de stoep of in voetgangersgebied) 4. 77 (R312b: Snorfietser op het onverplichte fietspad zoals Dafne Schippersbrug of 't Loolaantje) 5. 68 (R315a: Rijden door het voetgangersgebied of op de stoep)
Verkeersboetes Wet Mulder (op kenteken)	
totaal aantal boetes (product: Verkeersboetes)	11.219
Top 5:	1. 3.570 (R315b: Parkeren op de stoep of in voetgangersgebied) 2. 1.946 (R584: Parkeren in strijd met parkeerverbod (bord E1)) 3. 1.057 (R397i: Parkeren op plek bestemd voor vergunninghouders) 4. 793 (R397h: Parkeren op gelegenheid bestemd voor onmiddellijk laden lossen (bord E7)) 5. 740 (R397j: Parkeren buiten parkeervak)
Taxivervoer aanbieden zonder Utrechtse taxivergunning	22 (E109A)
Naheffingen parkeren	
Totaal naheffingen	51.128
Toepassen wielklem	12
Wegslepen voertuigen	
Totaal aantal gesleepte auto's en andere voertuigen	499
gevaarlijk of hinderlijk geparkeerd	441
Wrakken/ Drie dagenregeling	58
Fietsparkeerhandhaving	
Totaal aantal verwijderde fietsen	19.520
Verwijderd op basis gevaarlijk gestald	7.195
Verwijderd op basis van te lang gestald (28 dagen)	8.829

Verwijderd op basis van te lang gestald (14 dagen)	3.294	
Wrakken	202	
Gevaarlijke gestalde brommers	94	
Weesfietsen verwijderen per wijk		
Noordwest	1.339	
Oost	1.265	
Binnenstad woonwijk	1.257	
Zuidwest	1.220	
Noordoost	1.150	
West	1.079	
Overvecht	773	
Zuid	602	
Leidsche Rijn	92	
Vleuten-De Meern	52	
Onbekend	3.294	
Opgehaalde fietsen uit depot door eigenaar (%)		
	Opgehaald	Niet opgehaald
Weesfietsen	3%	97%
Gevaarlijk gestalde fietsen	73%	27%

In bovenstaande tabel staat dat van 3.294 verwijderde fietsen het onbekend is in welke wijk zij zijn verwijderd. Dit komt doordat zich helaas fouten hebben voorgedaan bij de registratie, waardoor een groot aantal fietsen geregistreerd staan als weesfiets met onbekende wijk. Onder andere de verwijderde fietsen uit de fietsenstalling van het Smakkelaarsveld zijn, onterecht, op die manier geregistreerd. Wij houden dit in de gaten en proberen deze registratiefouten te verminderen.

Wijkgerichte aanpak: inzet wijkboa's

Wat we hebben gedaan

Extra wijkboa voor Binnenstad

Vanaf 1 januari 2019 is een extra wijkboa voor de binnenstad aangesteld, met als taakaccent Park Lepelenburg. Aanleiding was de aanhoudende signalen van toenemende overlast van alcoholisten en overlastgevers.

Uit de evaluatie van de politie, boa's en veldwerkers van Jellinek bleek dat het park zeer frequent is bezocht door alle betrokken partijen en dat dit nodig was. Het park wordt intensief gebruikt door allerlei groepen: recreanten, studenten, sporters die aan bootcamp doen, ouders met kinderen en alcohol- en drugsverslaafden. Op warme dagen leidde de grote drukte op piekmomenten tot ergernissen en (dreigende) conflicten.

Integrale handhavingsacties

In 6 van de 10 wijken zijn integrale handhavingsacties georganiseerd. Bij de acties zijn verschillende partners betrokken zoals politie, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de belastingdienst. De acties waren gericht op het tegengaan van overlastgevend gedrag (drinken, wildplassen), zwerfvuil, hondenoverlast, verkeer- en parkeeroverlast en extra controles op bijvoorbeeld het digitaal opkopersregister (in het kader van ondermijning).

In de wijk Zuidwest hebben we drie kleinere acties gehouden van een dagdeel in plaats van één grote actie. De achterliggende gedachte is dat op deze manier de druk op onze planning afneemt en de acties niet ten koste gaan van andere werkzaamheden.

Wat we hebben bereikt

Positieve ervaringen

Bij elke actie zijn meerdere bekeuringen uitgeschreven voor parkeerovertredingen, overlast door fietsers en brommers, verkeerd aangeboden afval en hondenoverlast. De politie was bij elke actie aangesloten voor verkeerscontroles en toezicht op overlastfeiten (integrale samenwerking).

Bewoners waardeerden deze extra acties in de wijk. De handhavers werden namelijk tijdens de acties meerdere malen positief aangesproken door bewoners.

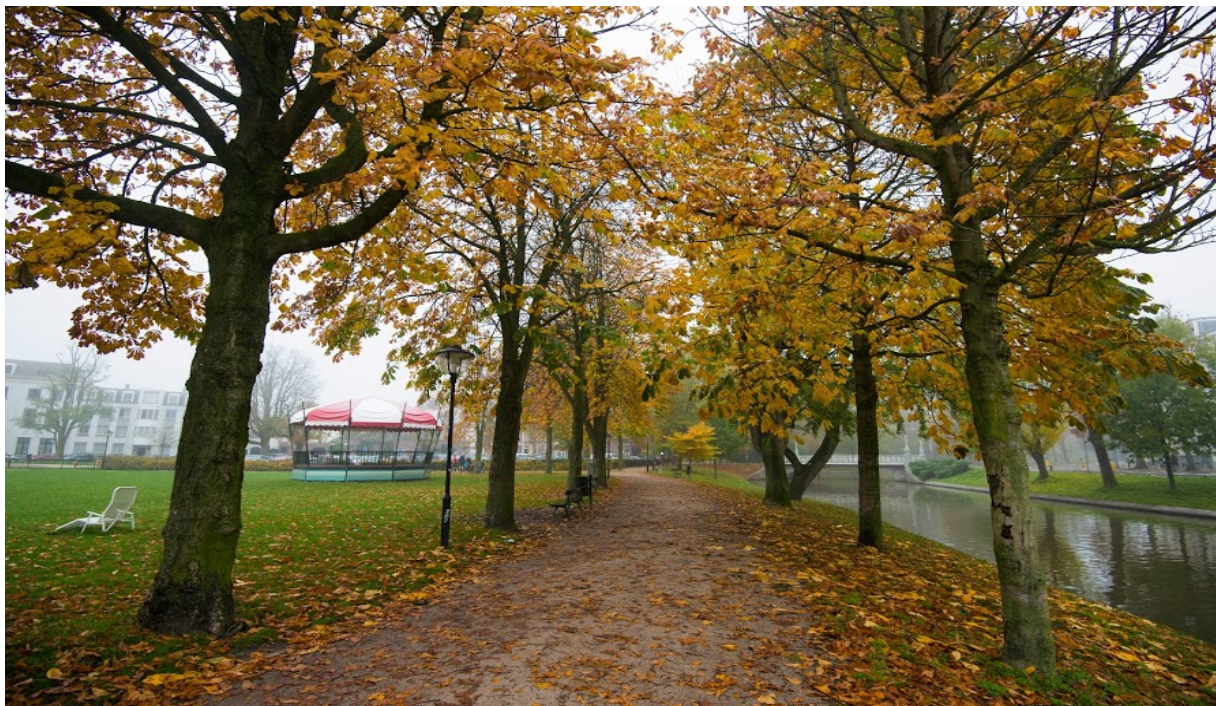
Door de intensieve aanwezigheid van boa's, politie en veldwerk tijdens de zomer is de overlast in park Lepelenburg beheersbaar gebleven. Uit contacten met omwonenden en gebruikers van het park blijkt dat de zichtbare aanwezigheid wordt gewaardeerd. Zij ervaren echter nog wel degelijk overlast in het park.

De cijfers

Wijk	Aantal wijkboa's
Overvecht	4
Noordwest	2
West	2
Oost	2
Noordoost	2
Binnenstad	3
Zuid	2
Zuidwest	2
Leidsche Rijn	2
Vleuten-De Meern	2

Resultaten integrale handhavingsacties		
Wijk	Datum	Bekeuringen
Noordwest	5 maart	77
Binnenstad	17 april	79
Noordoost	12 juni	112
Overvecht	22 oktober	27
West	26 november	66
Zuidwest	1, 15 en 29 november	156
		Totaal: 517

Veiligheid

Wat we hebben gedaan

Stille tocht schietincident 24 Oktoberplein

Op maandag 18 maart 2019 werd Utrecht opgeschrikt door een schietincident op willekeurige inwoners in de tram op het 24 Oktoberplein. Ook bij de medewerkers van VTH, dagelijks werkzaam in deze stad, kwam de schietincident binnen. Op 23 maart vond de stille tocht plaats. Tijdens de stille tocht hebben 52 VTH-medewerkers een waardevolle bijdrage geleverd om de tocht rustig en veilig te laten verlopen.

Het bedrijfsopvang team (BOT) van VTH is aan de gehele organisatie ter beschikking gesteld voor medewerkers die behoefte hadden om hun verhaal kwijt te kunnen. Het BOT-team bestaat uit VTH-medewerkers, die worden betrokken als medewerkers iets heftigs hebben meegemaakt tijdens hun werk. Na het schietincident zijn 130 medewerkers van de gemeente benaderd voor een opvanggesprek en er zijn 112 gesprekken gevoerd.

Extra inzet Lombok

Lombok is een aandachtsgebied voor onder andere parkeren en veiligheid. Er is daar bovenop meer inzet geweest vanwege de overlast die wordt ervaren in Lombok. Naar aanleiding van de discussie in de raad is in de periode van 14 juni - 8 juli 2019 in de avonden een flexteam met zes handhavers ingezet in Lombok. Deze zichtbaarheid in de wijk werkte preventief en ze spraken tijdens hun dienst overlastgevers aan op hun gedrag (zoals bij harde muziek, schreeuwen etc.). Deze inzet werd gewaardeerd door de buurt.

In de periode van 28 september - 11 oktober 2019 is het flexteam opnieuw ingezet in de wijk West. Dit keer in Lombok en Oog in Al. Dit gebeurde op basis van gegevens over de verhoogde kans op

autokraken. Naast inzet van het flexteam zijn in de zomer twee handhavingsacties gehouden, waarbij handhavers en politie in burger hebben gesurveilleerd. Bij de acties is extra aandacht geweest voor asociaal verkeersgedrag en overlastgevend gedrag. De acties hebben geresulteerd in ca. 25 boetes. Een van de acties ondervond hinder van de landelijke 112 storing.

Start uitrol Digitaal Opkopers Register voor autohandelaren

Sinds 2016 worden er controles uitgevoerd voor de registratieplicht van handelaren om heling te voorkomen. Eind 2019 is begonnen met de uitrol van het Digitaal Opkopers Register voor autohandelaren en garages op industrieterrein Nieuw Overvecht. Daarbij is begonnen met 60 bedrijven. Inmiddels hebben 36 bedrijven zich aangemeld als handelaar en bij 18 bedrijven is duidelijk dat ze geen handelaar zijn (zij kopen of ruilen niet in, waardoor zij zich niet hoeven aan te melden). De laatste 6 bedrijven moeten zich nog aanmelden, anders krijgen zij een last onder dwangsom opgelegd.

Landelijke actie Kansspelautoriteit Cash Centers

Op verzoek van de Kansspelautoriteit hebben we verschillende horecagelegenheden, detailhandel (smartshops) en stichtingen gecontroleerd op de aanwezigheid van cash centers (illegale gokzuilen). De smartshops zijn door de gemeente en douane gecontroleerd. De gecombineerde actie heeft geleid tot 7 sluitingen.

Bestemmingsplancontrole Locomotiefstraat

In juni heeft er een bestemmingsplancontrole plaatsgevonden bij de opslagcontainers aan de Locomotiefstraat in Utrecht. Het gebruik van de containers als zelfstandige opslaglocatie past op die locatie niet binnen de definitie van 'bedrijven' volgens het bestemmingsplan. De controle is uitgevoerd door de gemeente en politie. De politie was aanwezig om een veilige werkomgeving te garanderen. Ook de douane, brandweer en de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) zijn betrokken.

Bij het openen van de containers werd al snel duidelijk dat een groot deel van de containers illegaal gebruikt werd en dat er sprake was van strafbare feiten. Er zijn 23 containers overgedragen aan de politie voor strafrechtelijk onderzoek. In 19 containers zijn daadwerkelijk strafbare zaken aangetroffen.

Tijdens de controle zijn grote hoeveelheden hard- en softdrugs, materialen om drugs te produceren en gestolen goederen aangetroffen. In één container werden zelfs meerdere explosieven aangetroffen, deze zijn veilig gesteld door de EOD.

Wat we hebben bereikt

In de raadsbrief over de voortgang van het Integrale Veiligheidsplan (IVP) worden de resultaten op het gebied van Veiligheid weergegeven.

De cijfers

Indicator in IVP		Realisatie 2019
	Afname van het aantal woninginbraken	- 10,6%
	Afname van het aantal autokraken	- 3,3%
	Afname aantal fietsdiefstallen	- 20,5%
	Onveiligheidsgevoel (% wel eens in eigen buurt) door bewoners is niet hoger dan 26%	30%
	Ervaren jongerenoverlast (% vaak) door bewoners is niet hoger dan 17%	19%

Aantal buitengewoon opsporingsambtenaren per 31 december 2019	
THBO	17
THOR	109

Veilige Publieke Taak	
Meldingen in gemeentelijk incidenten registratiesysteem (GIR)	Totaal VTH: 49
	Fysieke agressie: 14
	Persoonlijke bedreiging: 26
	Non-verbale agressie: 9
Aanhoudingen	22
Meldingen geweld door Buitengewoon opsporingsambtenaar	24

Veiligheid	
Boetes (product: strafrechtelijk)	
Totaal aantal boetes	1.633
Top 5	629 Wildplassen (F185) 232 Alcohol opengebroken bij zich hebben in college aangewezen gebied (F121b) 192 Hond los laten lopen (F145a) 129 Alcohol nuttigen in college aangewezen gebied (F121a) 85 Collecteren/intekenlijsten aanbieden zonder vergunning (F220)
Inzet Evenementen	
Toezicht en handhaving openbare ruimte (THOR)	561 controles

Calamiteiten en ongevallen	
Toezicht en handhaving openbare ruimte (THOR)	Directe inzet bij calamiteiten komt wekelijks voor.
Demonstraties	
Bijstand bij demonstraties	48 keer inzet in de vorm van begeleiding of toezicht op de demonstratie.

Controle digitaal opkoperregister			
	Juweliers, Electronica, Telefonie	Fietshandelaren	Autobranche
Ondernemers bij start (van het jaar)	56	90	60
Afgemeld/geen handelaar			16
Uitgevoerde fysieke controles	79	194	
Geconstateerde overtredingen	1	2	
Uitgevoerde digitale controles	157	69	
Geconstateerde overtredingen	1	1	
(voornemen) Last onder Dwangsom voor niet tijdig aanmelden als handelaar			6

Sluitingen	
13b Opiumwet	2 waarschuwingen 32 sluitingen
2:46 APV Toegankelijk openbare gebouwen	4 waarschuwingen 13 sluitingen
3.4 APV Illegale seksinrichting	2 sluitingen
Horecaverordening en Drank- en Horecawet	15 sluitingen
Totaal	6 waarschuwingen 62 sluitingen

Bijzondere wetten

Wat we hebben gedaan

Horecacontroles

Er zijn 820 horecacontroles in 2019 uitgevoerd. Dit zijn controles in het kader van vierjarig toezicht, verscherpt toezicht of opleveringscontroles bij nieuwe horecabedrijven of verbouwing van een bedrijf. Daarnaast zijn er 672 klachtmeldingen ontvangen. Het aantal klachtmeldingen is ook dit jaar weer toegenomen. In de Voorjaarsnota 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van het aantal fte's. Dankzij deze vergrote capaciteit werd er extra toezicht en handhaving ingezet bij horecabedrijven.

Leeftijdscontroles

In vergelijking met voorgaande jaren gaat het steeds beter met de naleving van de leeftijdsgrens in Utrecht. Uit het Utrechtse Nalevingsonderzoek Alcoholverkoop 2018 kwam naar voren dat vooral bij de cafetaria's en sportverenigingen ruimte was voor verbetering. In 2019 zijn deze branches extra gecontroleerd.

Uit de leeftijdscontroles bij cafetaria's blijkt dat het bij de tweede controle beter gaat en cafetaria's gaan na een controle bewuster om met NIX18. Bij de sportverenigingen gaat er nog veel mis op het gebied van de leeftijdsgrens. Uit de controles blijkt dat er regelmatig niet naar het identiteitsbewijs wordt gevraagd.

Toeziethouders gaven tijdens de controles tips en de sportverenigingen werden voor hulp doorverwezen naar SportUtrecht. Tot slot heeft Utrecht als eerste gemeente de branche thuisbezorgdiensten gecontroleerd. Wij merken dat ook bij de thuisbezorgdiensten nog veel winst te behalen is op het gebied van NIX18. Doordat de branche relatief nieuw is, zijn er ook preventieve maatregelen getroffen in de vorm van voorlichtingsmateriaal.

Stichting NIX18 in Utrecht

Stichting NIX18 in Utrecht heeft ook afgelopen jaar weer leeftijdscontroles georganiseerd voor aan de stichting deelnemende horecaondernemers. Sinds de start van de aanpak in 2017 is de naleving gestegen van 15% naar 69%. De ambitie onder de deelnemende horecaondernemers was met 65% al vrij hoog. Dit doel is met 4% overtroffen in 2019.

Verantwoord alcoholgebruik

In 2019 zijn vanuit Volksgezondheid en VTH verschillende stappen ondernomen om samen met interne en externe partners (KHN afdeling Utrecht, Utrechtse horecaondernemers, Trimbos Instituut en Jellinek) de dialoog op te zoeken over verantwoord alcoholgebruik. Uit de gesprekken bleek dat alle partners

open staan voor een samenwerking op dit gebied. In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol - wat later in 2020 wordt voorgelegd aan de raad - zal dit onderwerp terugkomen.

Veilig uitgaan en overlast

In 2019 hebben we veel geïnvesteerd in de samenwerking met het UIT-team van de politie en het programma Veilig Uitgaan. Ook is er extra aandacht geweest voor overlast in de uitgaansgebieden en de afhandeling van klachtmeldingen. Het resultaat is dat we hier nu sneller op kunnen handelen.

Lachgas

Wij merken dat in een aantal horecabedrijven lachgasballonnen wordt verkocht. Lachgas is erg brandgevaarlijk. Wij hebben daarom in 2019 extra toezicht gehouden op een veilige opslag van lachgascilinders. Het overmatig gebruik van lachgas kan gezondheidsrisico's met zich meebrengen.

Verbod op rookruimtes in de horeca

Door een besluit van de Hoge Raad zijn vanaf september 2019 de rookruimtes in horecabedrijven verboden. De Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) handhaaft op dit verbod. De effecten van het verbod zijn op dit moment nog niet in te schatten. Het verbod op de rookruimtes leidt mogelijk tot meer overlast rondom horecabedrijven. De exploitant van het horecabedrijf is verantwoordelijk voor de overlast van zijn gasten. Eventuele overlast wordt gezien als een reguliere overlastmelding. Indien de overlast verwijtbaar is aan de exploitant, wordt opgetreden zoals nu gebruikelijk is.

Regionale samenwerking boa's

In 2016 zijn we een regionale samenwerking aangegaan met 12 gemeenten voor het toezicht en de handhaving op de Drank- en Horecawet. We merken dat elk jaar de samenwerking beter gaat en de onderlinge uitwisseling toeneemt. Om de voordelen van de samenwerking nog meer te benutten, onderzoeken we een uitbreiding op alle bijzondere wetten. Ook tonen omliggende gemeenten die nog geen deel uitmaken van het samenwerkingsverband steeds meer interesse in toetreding.

Daarnaast is in 2020 een samenwerkingsovereenkomst met twee mbo's in de regio ondertekend. Hierdoor kunnen alle studenten bestuurlijke handhaving praktijkervaring opdoen bij de deelnemende gemeenten van de regionale samenwerking.

Seksinrichtingen en mensenhandel

Sinds 2016 is er een toename te zien in het aantal meldingen en constatering van illegale prostitutie. Deze stijgende lijn heeft zich ook in 2019 doorgezet. In 2019 zijn er 66 meldingen van illegale prostitutie gedaan en is er 25 keer illegale prostitutie geconstateerd. Ook worden de situaties steeds complexer. In drie gevallen is door de aangetroffen sekswerker(s) aangifte gedaan van mensenhandel.

Samenwerking Stichting de Tussenvoorziening

In 2018 zijn we een pilot gestart met Stichting de Tussenvoorziening. Bij constatering van illegale prostitutie werken we samen met hulpverleners van de Tussenvoorziening. De samenwerking blijkt een succes. Stichting de Tussenvoorziening komt sneller en vaker in contact met thuiswerkende sekswerkers. Het meelopen van de hulpinstantie heeft de contacten met de sekswerkers versterkt, mede doordat vanuit de gemeente actief naar de tussenvoorziening wordt verwezen.

In 2019 heeft bij de Tussenvoorziening de samenwerking geleid tot meer dan 40 contactmomenten met sekswerkers. Uit deze contactmomenten zijn er 19 hulptrajecten ontstaan. Een deel van de aanmeldingen hebben geleid tot langdurige en veelal intensieve uitstaptrajecten. Een ander deel van de contacten was kortdurend van aard.

Pilot preventie illegale prostitutie

In 2019 zijn we een preventie pilot gestart om illegale prostitutie terug te dringen. De preventieve aanpak richt zich op het informeren van nieuwe (onvergunde) sekswerkers over het gemeentelijke beleid en het verwijzen naar beschikbare zorg- en hulpinstanties. Het doel is om daarmee een barrière op te werpen om toch illegale diensten aan te bieden en tegelijk de weg naar hulpinstanties te vergemakkelijken.

De eerste resultaten van de pilot waren erg positief. Van de 10 sekswerkers waarmee contact is opgenomen, was meer dan de helft gestopt met adverteren in Utrecht. Tevens hebben twee sekswerkers contact gezocht met de Tussenvoorziening voor een hulptraject. Door de toename aan klachtmeldingen en de druk op de huidige capaciteit, zijn er keuzes gemaakt in de prioritering. Hierdoor is halverwege de pilot besloten om het project stil te zetten tot er weer ruimte was om dit op te pakken.

Wat we hebben bereikt

- De betere samenwerking met mbo's in de regio heeft geleid tot een structurele samenwerking met zowel Utrecht als alle regiogemeenten die deelnemen aan het samenwerkingsverband 'uitwisseling boa's'.
- We zien dat met name bij cafetaria's de naleving van NIX18 verbetert na een controle van de leeftijdsgrenzen.
- De verbeterde samenwerking met het UIT-team en programma Veilig Uitgaan zorgt ervoor dat we beter kunnen acteren op overlastmeldingen in de uitgaansgebieden.
- De samenwerking met stichting de Tussenvoorziening heeft ertoe geleid dat meer sekswerkers hulp hebben ontvangen of contact hebben gezocht met de hulpinstantie.

De cijfers

Indicator		Realisatie 2019
Toezicht op horecabedrijven		
	Aantal controles horeca (inclusief leeftijdscontroles)	820
	Aantal klachtmeldingen horeca	672
Leeftijdscontroles NIX18		
	Totaal aantal gecontroleerde bedrijven	103
	Aantal gecontroleerde horecabedrijven	14
	Aantal controles thuisbezorgdiensten	5
	Waarschuwingen leeftijdsgrens	46
	Bestuurlijke boete leeftijdsgrens	3
Toezicht op kansspelen		
	Aantal controles kansspelen	14
Toezicht coffeeshops		
	Aantal controles coffeeshops	8
Toezicht op mensenhandel en seksinrichtingen		
	Meldingen illegale activiteiten	66
	Constateringen illegale activiteiten	25

Evenementen

Wat we hebben gedaan

In 2019 hebben 519 vergunde evenementen in de openbare ruimte plaatsgevonden. Daarnaast hebben we zes binnenevenementen vergund en hebben we 188 meldingen voor een straatfeest ontvangen. We hebben 33 aanvragen voor evenementen niet in behandeling kunnen nemen, omdat ze te laat waren ingediend. Twintig aanvragen voor evenementen zijn afgewezen.

Voor de 519 evenementen in de openbare ruimte zijn 214 tapontheffingen verleend voor het schenken van zwak-alcoholhoudende drank. Bij 292 evenementen was sprake van versterkt geluid. Bij een aantal evenementen is de organisator, op basis van de uitgevoerde geluidsmetingen en/of klachten uit de omgeving, tijdens het evenement opgedragen het geluidsniveau naar beneden bij te stellen.

De gemeente heeft over 2019 110 klachten geregistreerd. Tweederde van dat aantal (74 stuks) betreft klachten over geluidsoverlast. De geluidsklachten hebben betrekking op 30 verschillende buitenevenementen en één binnenevenement (Jaarbeurs). 14 klachten hebben betrekking op verkeersoerlast, deels als gevolg van onduidelijk gecommuniceerde omleidingen.

Tijdens de Utrecht Marathon zijn 9 klachten geregistreerd over onaangekondigde lopers door de straat (door een samenloop van omstandigheden zijn deelnemers aan de kwart marathon buiten hun parcours geleid). De resterende klachten zijn divers van aard en gaan bijvoorbeeld over felle lichten, het slecht toegankelijk zijn van een kerkgebouw, stankoverlast, overlast van de opbouw van het evenement en afval.

Toezicht op en handhaving van evenementen is onderdeel van een grotere keten van regulerende activiteiten rond evenementen. Zo hebben wij met het oog op een evenwichtige spreiding over de stad en in de tijd voor 2019 de reserveringskalender vastgesteld. Vooroverleg met organisatoren heeft ook in 2019 gezorgd voor het tijdiger indienen van kwalitatief betere plannen (op het gebied van bijvoorbeeld veiligheid en mobiliteit).

Alle vergunningaanvragen en plannen zijn getoetst aan de Algemene plaatselijke verordening en landelijke wet- en regelgeving. Hierbij is advies gevraagd aan politie, brandweer, GHOR en gemeentelijke afdelingen als Stadsbedrijven, Veiligheid en bureau Tijdelijke Verkeersmaatregelen.

In 2019 hebben we de controle op evenementen voorgezet met aandachtspunten voor braderieën en vergund taxivervoer zoals bij grote dance events. De controle op kermisattractie is in overleg met vergunningverlening uitgebreid met springkussen, omdat uit meerdere onderzoeken het gevaar van het verkeerd gebruiken was aangetoond. Wij controleren daarbij of de springkussens waren verankerd en of er begeleiding aanwezig was. Bij de controles zijn geen overtredingen geconstateerd.

Om vergunningverlening, toezicht en handhaving bij evenementen goed te laten verlopen in de stad Utrecht, vindt wekelijks afstemming met alle hulpverleningspartners en de gemeente Utrecht plaats. Tijdens dit overleg stemmen we af hoe en met welke partners de controle van evenementen (voorafgaand aan en tijdens het evenement) plaatsvindt. Bij de grote evenementen participeert de VRU ook in de veiligheidsoverleggen. In 2019 zijn door de VRU in totaal 345 controles bij evenementen uitgevoerd.

Wat we hebben bereikt

De vergunde evenementen in 2019 zijn veilig verlopen voor bezoekers en deelnemers. Bij het merendeel van de evenementen slagen we erin om een evenwichtige balans te vinden tussen leefbaarheid en woonkwaliteit enerzijds en levendigheid van evenementen anderzijds. De integrale gezamenlijke inzet door vergunning-verleners, gemeentelijke toezichthouders en handhavers, politie, brandweer én organisatoren en omwonenden, leidt ertoe dat hinder en overlast voor mens en natuur zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt.

Tegelijkertijd constateren we dat het aantal meldingen en klachten over evenementen niet afneemt. Op een aantal locaties zorgen evenementen steeds opnieuw voor levendige discussies. Toezicht op en handhaving van evenementen blijft onverminderd noodzakelijk.

De cijfers

Vergunde evenementen	
Evenementen in openbare ruimte	519
Grootte van evenementen	
• Klein	302
• Middelgroot	165
• Groot	41
• Zeer groot	11
Evenementen met versterkt geluid	292
Tapontheffingen	214
Binnenevenementen	6
Klachten over evenementen	
Totaal	110
Waarvan geluidsoverlast	74
Waarvan verkeersoverlast	14
Klachten buitenevenementen	107
Klachten binnenevenementen	3

Milieu en duurzaamheid

Wat we hebben gedaan

Aantal energiecontroles

We voerden in 2019 in totaal 252 energiecontroles uit. We kwamen bij meer bedrijven dan aangekondigd. Vrijwel alle bekende midden- en grootverbruikers hebben een energiecontrole gehad. Het aantal Energy Efficiency Directives (EU wetgeving om informatie over het energiegebruik van bedrijven te verzamelen) valt met 59 dossiers de helft lager uit dan de toegezegde 100. De reden hiervoor is dat vanwege een wetwijziging sinds juli 2019 niet de gemeente maar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) het bevoegd gezag is.

Halverwege het jaar is ook de Informatieplicht energiebesparing ingegaan. Dit betekent dat bedrijven zelf actief informatie over naleving van de energiemaatregelen moeten aanleveren. Er meldden zich 995 van de 1200 bedrijven in de doelgroep, 83% van het totaal (stand van zaken maart 2020).

Milieucontroles

We voerden in 2019 462 controles uit. Het gaat daarbij om periodieke controles en opleveringscontroles. In het prioriteren van de controles is vooral de nadruk gelegd op periodieke controles bij de bedrijven met grotere milieurisico's en energiebesparingsmogelijkheden.

Daarnaast zijn 515 inventariserende controles uitgevoerd. Inventariserende controles zijn korte controles bij niet eerder gecontroleerde bedrijven om te bepalen in hoeverre zij onder de Wet milieubeheer vallen. Dankzij het gebruik van data van de Kamer van Koophandel kregen we meer zicht op nieuw gevestigde bedrijven in Utrecht. Dat zorgde ervoor dat meer inventariserende controles zijn uitgevoerd.

In 2019 is een deel van de milieucontroles gebundeld naar type controle. Deze werkwijze werkt goed voor bijvoorbeeld het controleren van propaantanks, tankstations en garages en zorgt voor het efficiënt achter elkaar uitvoeren van vergelijkbare bezoeken op verschillende locaties.

De RUD Utrecht voerde namens de gemeente milieucontroles uit bij complexere bedrijven onder de milieuwetgeving (zoals BRZO bedrijven), bij vuurwerkverkooppunten (samen met de VRU) en voor het domein Bodem. (De RUD Utrecht voert alle basistaken uit namens de gemeente, zoals die in het Besluit omgevingsrecht zijn aangegeven. Hier is één uitzondering op: de asbesttaken voert de gemeente nog zelf uit.) De verslaglegging hiervan is deel van het jaarverslag van de RUD Utrecht.

Klachtmeldingen milieu

Al een aantal jaren achtereen stijgt het aantal behandelde milieuklachten. In 2018 telden we 431 behandelde milieuklachten, in 2019 492. Het aandeel anonieme overlastmeldingen van het totaal aantal

binnengekomen meldingen stijgt evenredig mee. Navraag naar wat een melder precies bedoelde is daarbij niet mogelijk, zodat ze geregeld moeilijker of geheel niet op te pakken zijn. Terugkoppelen op deze meldingen is ook niet mogelijk.

Omgevingswet

In het milieudomein zorgt de Omgevingswet voor diverse veranderingen. De voorbereidingen hierop zijn in het afgelopen jaar volop begonnen. Centraal daarbij staat welke impact de wet heeft op de leefomgeving en hoe inspecteurs in het nieuwe stelsel hun rol kunnen vervullen.

Ook de Handhavingstrategie Bedrijven moeten we aanpassen in het stelsel van de Omgevingswet. In 2019 zijn we hiermee begonnen.

Milieuzone

Er is dagelijks gecontroleerd op de milieuzone. In 2019 is het aantal overtredingen van de milieuzone voor vrachtauto's 202 en voor bestel- en personenauto's 1.416.

Wat we hebben bereikt

Naleving

Bij ongeveer de helft van de controles voerden we een hercontrole uit. In ongeveer 85% van de hercontroles leidde dit alsnog tot naleving van de wet- en regelgeving. Van alle bezochte bedrijven ontving ruim 6% een vooraankondiging en/of was een dwangsomcontrole nodig. Controles hebben een preventief effect en zorgen er mede voor dat het spontane naleefgedrag zo hoog mogelijk blijft.

Doelen

De controles hebben bijgedragen aan de prioriteiten en doelen van de gemeente Utrecht om het toezicht risicogericht in te richten, met de nadruk op voor het milieu meest belastende activiteiten. In de sturing gedurende het jaar hebben we gekozen prioriteit te leggen op periodieke controles bij bedrijven met 'rode activiteiten' (meest risicovol). Bijvoorbeeld garages, installatiebedrijven en aannemers met opslag van gevaarlijke of bodembedreigende stoffen.

Klachten van bewoners hebben, zoals vastgelegd in de Handhavingstrategie, ook de hoogste prioriteit gekregen. Alle meldingen van bewoners zijn behandeld. Ten slotte hebben we volop aandacht besteed aan energiebesparing, als onderdeel van milieucontroles, maar vooral ook door specifieke energiecontroles. Hierbij sorteren we voor op de verplichting voor het energielabel C voor kantoren vanaf 2023.

We brachten bij zo'n 100 eigenaren/ beheerders van kantoren de komende wetgeving onder de aandacht. Niet zozeer door een strikt handhavende benadering, maar vooral door te informeren en te

stimuleren om naar een klimaatneutrale situatie toe te werken. De introductie van de Informatieplicht energiebesparing per juli 2019 leverde ten slotte meer inzicht op in het bedrijvenbestand en de toegepaste energiebesparende maatregelen bij de Utrechtse bedrijven.

Project keurmerken energie

We voerden in 2019 een aantal energiecontroles uit op de keurmerken Green Key (horeca) en Erkend Duurzaam (autobranche). Bedrijven met een dergelijk keurmerk hebben vaak ambities op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en zijn meer dan gemiddeld bezig met het thema duurzaamheid. De keurmerken geven geen garanties dat alle wettelijke energie-aspecten voldoende zijn uitgevoerd. Daarom is het nog steeds nuttig om ook bedrijven met een keurmerk op te nemen in de reguliere energiecontroles.

De cijfers

- De gecontroleerde (milieu) activiteiten voldeden (na hercontrole/opleggen sancties) aan de regelgeving op het terrein van milieu, brandveilig gebruik en bodembeheer.
- Alle milieu gerelateerde klachten en meldingen zijn voor 100% ondergezocht.
- Het streefaantal periodieke controles en inventariserende controles is bereikt, het aantal opleveringscontroles voor 90%.
- Het streefaantal van energiecontroles is bereikt.

Indicator	Toezichtscontroles	Realisatie
Meldingen		
	Aantal behandelde overlastmeldingen	492
Milieucontroles		
	Aantal periodieke milieucontroles	387
	Aantal opleveringscontroles	75
	Aantal inventariserende controles	515
Handhaving Milieuzone		
	Overtreding van de milieuzone vrachtauto's	202
	Overtreding van de milieuzone bestel/ personen	1.416

Bouw en sloop

Wat we hebben gedaan

Toezicht op bouwwerken

Wij controleerden alle bouwwerken risicogestuurd (planning 1.254) met als prioriteit constructieve veiligheid en brandveiligheid. Voor kleine bouwwerken voerden wij alleen de eindcontrole uit, tenzij deze bouwwerken risicovol waren en/of een grote impact hadden op de omgeving.

Voor 329 bouwwerken controleerden wij (in 12.410 deelzaken) de constructieve veiligheid volgens het Landelijk toetsingsprotocol. Omdat in 2021 de Wet Kwaliteitsborging van kracht wordt is meer inzet gepleegd om de voorraad weg te werken. Het resultaat is dat er 715 extra zaken zijn afgedaan.

Toezicht door de brandweer

De brandweer controleerde 153 keer bij bouwprojecten. Het betreft bouwwerken waar risico's op brandveiligheid werden ingeschat. Tijdens de bouw wordt toezicht gehouden op de (geëiste) brandpreventieve voorzieningen, een goede bereikbaarheid voor de hulpdiensten (ook op de bouwplaats) en op de aanwezigheid op blusvoorzieningen.

Toezicht op sloopwerken en asbest

Voor aanvang van sloopwerkzaamheden hebben de inspecteurs 136 sloop- en sloopveiligheidsplannen getoetst, vaak in combinatie met het plan voor de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie (het zogenoemde 'BLVC-plan'). Wij hebben 462 meldingen afgehandeld en de inzet op toezicht bij sloop- en asbestwerkzaamheden voortgezet. Bij asbestsaneringen controleerden wij voornamelijk op containment (afzetting en insluiting), de onderdruk, de certificering, afzetting en goede veilige opslag. Daarnaast richtten wij ons op verminderen overlast voor de omgeving.

Bouwhinder

Om bouwhinder te verminderen en overlast te voorkomen werd in 45 dossiers gebruik gemaakt van omgevingsbegeleiding. Met omgevingsbegeleiding stimuleren wij een betere communicatie tussen belanghebbende partijen. Hierdoor worden (mogelijke) knelpunten eerder gesignaleerd en er beter op ingespeeld.

Toezicht realisatie bouw (rol VRU)

Tijdens de realisatie van nieuwbouw en bij verbouw worden door inspecteurs van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) gezamenlijk met bouwinspecteurs van Vergunningen Toezicht en Handhaving van de gemeente Utrecht inspecties uitgevoerd. De VRU controleert hierbij bouwkundige aspecten en installatietechnische voorzieningen ten aanzien van brandveiligheid. In 2019 zijn door de inspecteurs van de VRU 1.162 toezichtbezoeken en beoordelingen van installaties verricht.

Duurzaamheid bij bouwen en slopen

Bij de behandeling van vergunningaanvragen en in het toezicht adviseerden wij over de Energie Prestatie Norm en werden de berekeningen hiervoor gecontroleerd op aannemelijkheid. Door de bouwinspecteurs is er op toegezien dat daadwerkelijk aan de EPC-maatregelen uit vergunningvoorschriften en bouwtekening werd voldaan. Er is een aanmerkelijke toename van dit soort controlewerkzaamheden.

Een verdere toename in het toezicht valt te verwachten met het toepassen van alternatieve vormen van energie, naarmate de energietransitie verder gestalte krijgt. Als voorbeeld geldt het toezicht op gesloten bodemenergiesystemen en de controle op het voldoen aan de melding.

Tot slot leert de praktijk ons dat circulair bouwen nog niet een grote vlucht neemt. Uitdagingen zoals meerkosten, voldoen aan de EPC-normen en het uitblijven van onderzoeken naar mogelijke constructieve toepassingen staan veelvuldig circulair bouwen nog in de weg. Er is slechts een handvol projecten uitgevoerd, waarvan een drietal met de gemeente Utrecht als opdrachtgever.

Bomen op bouwplaatsen

We willen bomen zo gezond mogelijk oud laten worden. Op bouwlocaties verdient de boombescherming extra aandacht. In 2019 is een steekproef bij 11 locaties gedaan om de boombescherming na te gaan. Op 5 locaties waren de genomen maatregelen voldoende, 5 keer waren aanvullende maatregelen nodig, bijvoorbeeld omdat zware materialen onder de kroonprojectie van de boom waren opgesteld. Eénmaal was de boombescherming onvoldoende. Hierop is actie ondernomen.

De steekproef heeft tot een aantal structurele verbeterpunten geleid, waar we binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit een vervolg aangeven. Bijvoorbeeld door het bespreken van de boombescherming op bouwplaatsen met aannemers en het opstellen van een handhavingsparagraaf.

Wat we hebben bereikt

Bouwen en slopen

Het bouwen en slopen van bouwwerken heeft op een zodanige wijze plaatsgevonden dat de veiligheid en gezondheid van de personen in de directe omgeving en omwonenden zijn gewaarborgd. De inzet heeft er aan bijgedragen dat de bouwregelgeving over het beperken van overlast en hinder tijdens de bouw- en sloopwerkzaamheden is nageleefd. Er is meer capaciteit voor controle ingezet om de voorraad van kleine zaken weg te werken. Dit met oog op aanstaande wijziging in de wetgeving (Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging) waarin beoogd wordt bouwzaken in gevolgklasse 1 (kleine zaken) naar de markt uit te zetten.

Asbestmeldingen goed in beeld

Voor asbest hebben wij de beoordeling en toezichttaken goed in beeld en onder controle. Dit betekent dat de naleving is verbeterd.

Grip op bouwhinder

We hebben meer grip op bouwhinder. Een bouwveiligheidsplan (BLVC-plan) is sinds 2 jaar een verplicht onderdeel van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor projecten in een gevoelige omgeving, een bouwsom vanaf € 1.000.000,- of lange uitvoeringsduur (> ½ jaar). Onze bouwinspecteurs hebben deze bouwveiligheidsplannen getoetst. Omgevingsbegeleiders zetten we in als er veel hinder voor de omgeving te verwachten valt. Bouwinspecteurs en omgevingsbegeleiders trekken samen op.

Waar omgevingsbegeleiding is, zijn de resultaten erg positief en leidt het tot minder bouwhinder. De Toolbox Bouwhinder werkt goed, maar kan nog beter tot zijn recht komen als deze in een vroeger stadium is ingezet, al bij de ontwikkeling van de bouwplannen. Door rayongerichte samenwerking tussen inspecteurs, handhavers en omgevingsbegeleiders zijn daar betere resultaten bereikt.

Gedragsbeïnvloeding

Wij leggen steeds meer de nadruk in de handhaving op het verleiden, stimuleren en informeren. Tevens speelden wij in op de signalen en behoeften vanuit onze omgeving. Hiervoor hebben we onder meer gebruik gemaakt van methodieken zoals bewoners/omgevingsbegeleiding en participatie.

De cijfers

- De gecontroleerde bouwkundige en constructieve onderdelen voldoen bij oplevering aan de wetgeving.
- We controleren alle omgevings- (bouw) vergunningen.
- Alle asbestmeldingen zijn gecontroleerd.

- Alle bouw gerelateerde meldingen zijn onderzocht.
- Bouwveiligheidsplannen (BLVC-plannen) getoetst.
- Omgevingsbegeleiding is ingezet bij grotere bouwinitiatieven.

Indicator	Toezicht op bouw en sloop	
Toezicht op bouwwerken (uitvoeringscontrole)		
	Totaal aantal gecontroleerde projecten	1.969
	Bouwsom < 100.000	1.582
	Bouwsom 100.000 – 1.000.000	216
	Bouwplannen > 1.000.000	90
	Megaplannen	6
	Overige (bouwwerken geen gebouw zijnde)	81
Toezicht op bouwwerken (constructiecontrole)		
	Totaal aantal bouwplannen	329
	Cat. 1 Bouwsom < 100.000	490
	Cat. 2 Bouwsom 100.000 – 1.000.000	165
	Cat. 3 Bouwplannen > 1.000.000	92
	Megaplannen	4
	Overige cat.4	30
Toezicht op sloop en asbestverwijdering		
	Asbestverwijdering mutatie woningen	803
	Asbestverwijdering mutatie renovatieprojecten	26
	Sloopprojecten inclusief asbestverwijdering	868
	Asbestverwijdering particulieren	174
	Verwijdering particulier uit daken project	57
	Opgepakte meldingen illegaal slopen	8
	Opgepakte meldingen asbest	10
Brandveilig gebruik		
	Controles in de bouwprojecten	153
Verminderen bouw hinder		
	Getoetste bouwveiligheidsplannen	136
	Bouwprojecten met omgevingsbegeleiding	45
	Opgepakte bouw- en sloophinder bij omgevingsvergunningen	462

Duurzaamheid bij bouwen en slopen		
	Plannen circulair bouwen (pilot)	5x
	Toezicht op EPC	bij iedere vergunning

Bestaande bouw

Wat we hebben gedaan

Kwaliteit en gebruik van gebouwen

Wij houden toezicht op de kwaliteit en het gebruik van bestaande woningen, gebouwen en woonwagens. Meldingen hierover komen centraal binnen en worden altijd onderzocht. In de begroting is rekening gehouden met 850 meldingen. Dit jaar hebben we in totaal 1.484 meldingen ontvangen. Wij hebben de kwaliteit van bestaande bouwwerken (utiliteitsgebouwen) en bouwonderdelen die ouder zijn dan 25 jaar gecontroleerd.

Toezicht op de werfkelders

In 2019 is ingezet om de aanpak van de problematiek rondom de werfkelders programmatisch aan te pakken. Er wordt gewerkt aan het geven van vorm en inhoud aan het programma Wervengebied. Handhaving maakt onderdeel uit van dit programma.

Balkons en stalen liggers

Dit jaar wilden wij aan de slag met de balkons van 80 jaar of ouder met een constructie die bestaat uit stalen liggers door informatie te verspreiden over de balkons en door bewoners te attenderen op een eventuele, gezamenlijke aanpak zodat een aantal balkons tegelijk worden aangepakt. Vanwege de hoeveelheid klacht-meldingen en de prioritering hebben wij minder aandacht kunnen besteden aan de balkons dan gepland. Wij willen hier in 2020 opnieuw naar kijken.

Parkeergarages

Parkeergarages zijn gebouwd met een bepaalde levensduur, gezien het soms intensieve gebruik van vooral openbaar toegankelijke, garages is indertijd besloten dat parkeergarages eens in de zes jaar te controleren. In 2019 zijn 14 parkeergarages op constructieve gebreken onderzocht. Van de openbaar toegankelijke garages waren er 5 in orde en bij 7 is (was) onderhoud nodig. De eigenaren van de garages zijn geïnformeerd via de normale handhavingprocedures. Twee garages zijn in eigendom van een VvE en niet openbaar toegankelijk. Bij deze garages zijn geen gebreken geconstateerd. Vanwege de bouwkundige staat en de leeftijd van een aantal garages is besloten om deze gebouwen over drie jaar te controleren, in plaats van de afgesproken zes jaar.

Zorggebouwen

In het kader van een themaonderzoek naar brandveiligheid van zorginstellingen heeft DVT advies praktijktoetsen uitgevoerd bij de zorginstellingen, waaronder 5 instellingen in Utrecht. Op basis van de bevindingen hebben de zorginstellingen plannen opgesteld, waarin staat beschreven welke brandwerende maatregelen zij moeten nemen om de brandveiligheid goed op orde te brengen. Alle locaties zijn bezocht door onze inspecteurs en de Brandweer en een aantal gebreken zijn inmiddels verholpen.

Projectcontrole portiekflats

Ook dit jaar hebben we samen met de brandweer ingezet op het verbeteren van het (brand)veiligheidsbewustzijn en de brandveiligheid van woningen. In 2019 richtten we ons op de portiekflats van particuliere woningbezitters en woningcorporaties. Op het moment dat we gevaarlijke situaties aantreffen, adviseren wij de eigenaren adviseren om zaken aan te passen conform regelgeving en waar nodig treden we handhavend op.

Slopen en verwijderen van asbest

Vóór aanvang van sloopwerkzaamheden controleren we de sloopmelding en toetsen we de sloopveiligheidsplannen. We controleren voornamelijk de containment (insluiting), de onderdruk, de certificering, afzetting en een goede en veilige opslag.

Controle Stadion Galgenwaard

Naar aanleiding van de gedeeltelijke instorting van het AZ-stadion hebben wij bij Stadion de Galgenwaard extra inspecties uitgevoerd. De eigenaar heeft zelf ook advies ingewonnen. Bij het groot onderhoud heeft hij extra aandacht besteed aan de constructie. Hij heeft dit, tot onze tevredenheid, proactief opgepakt. Naar aanleiding van de instorting bij AZ hebben we ook visuele inspecties uitgevoerd bij andere sportcomplexen. Daarbij zijn nergens ernstige gebreken aangetroffen.

Activering VvE's

Wij hebben 10 Verenigingen van Eigenaren (VvE's) geactiveerd. We hielpen hen met het opstellen van meerjarige onderhoudsplannen. Ook stimuleerden we maatregelen voor energiebesparing, de aanschaf van zonnepanelen en veilige installaties (APK).

Toezicht op bestaande bouwwerken (VRU)

Het risicobeeld bepaalt waar door de brandweer jaarlijks toezicht gehouden wordt. In de gemeente Utrecht worden circa 4500 risicovolle gebouwen structureel gecontroleerd volgens een toezichtplan dat gebaseerd is op de Risicomodule van de Veiligheidsregio Utrecht Brandweer Preventie. De gebouwen worden eens in het jaar of eens in de twee tot vier jaar doelgericht gecontroleerd. Er wordt bij de

controles ook gelet op de bouwkundige en organisatorische aspecten van brandveiligheid en technische installaties. In 2019 zijn er 1687 controles in de bestaande bouw uitgevoerd, waaronder 244 hercontroles en 9 dwangsom controles.

Integrale controles

Op verzoek van de gemeente Utrecht neemt de VRU deel aan integrale handhavingsacties. In 2019 heeft de VRU hierin 42 keer geparticipeerd. In 2019 zijn er 28 integrale controles met de RUD uitgevoerd. De VRU heeft bij deze bouwwerken de bouwkundige, installatietechnische en organisatorische voorzieningen op brandveiligheid gecontroleerd, in samenwerking met inspecteurs van de RUD Utrecht die vooral de milieuaspecten controleerden.

Klachten en meldingen brandonveilige situatie

De brandweer behandelt elk jaar klachten en meldingen van burgers en bedrijven over een brandonveilige situatie. Het aantal klachten en meldingen bedraagt ieder jaar ongeveer 80 tot 100. In 2019 zijn er 71 inspecties door de VRU uitgevoerd in gebouwen en bouwwerken waar een melding brandonveilige situatie bij ons was aangemeld.

Voorlichting brandveiligheid

De brandweer verbetert het (brand)veiligheidsbewustzijn van de burger, bedrijven en instellingen in het kader van (brand)veilig leven. In 2019 is er aandacht geweest voor voorlichting over brandveiligheid gericht op ouderen die langer zelfstandig blijven wonen en de jeugd. Dit heeft zich geuit in onderstaande activiteiten binnen de Gemeente Utrecht.

Naast deze lokale activiteiten heeft de VRU:

- doelgericht 237 berichten verspreid via sociale media met als opbrengst dat deze berichten in totaal ruim 2,8 miljoen keer zijn bekeken. Daarnaast is er in 2019 gestart met Instagram waar 15 berichten en 7 stories zijn geplaatst, die respectievelijk 1.1000 en 20.000 keer zijn bekeken.
- Tijdens de Nationale Brandpreventieweken is het lespakket 'brandweer zoekt speurneuzen' (landelijke campagne) onder de aandacht gebracht bij alle basisscholen in de regio en dus ook in Utrecht. Daarnaast is aan bijna 1.200 jonge gezinnen (in de hele regio) een geboortetas overhandigd bij aangifte van geboorte met informatie over het voorkomen van brand en brandwonden.

Wat we hebben bereikt

Gebiedsgerichte aanpak

Wij leverden een bijdrage aan duurzame verbetering van leefklimaat en participatie. Samen met eigenaren en belanghebbenden zijn wij gestart met de duurzame verbetering van het leefklimaat op de Amsterdamsestraatweg en de Vasco da Gamalaan.

Aanpak Leefbaarheid Bedrijventerrein Nieuw Overvecht

In oktober 2018 zijn we gestart met de Aanpak Leefbaarheid Bedrijventerrein Nieuw Overvecht. Doel van de aanpak om bij te dragen aan een duurzame verbetering van veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en ordening in het fysieke domein op en rond het bedrijventerrein Overvecht. Dit doen we in overleg met andere organisatieonderdelen en partners. We voeren controles uit en waar nodig treden wij handhavend op. In het kader van dit project hebben wij 66 locaties bezocht. Wij hebben 34 misstanden aangetroffen op het gebied van strijdig gebruik en illegale bewoning. Het project loopt door in 2020.

Toezicht op gevelreclames in de binnenstad

We hebben een inventarisatie gedaan van de twee grootste winkelstraten in de binnenstad. Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen voor het maken van een programma. Dit programma is in 2020 klaar.

Bergingen Dwergbieslaan

Na overleg met eigenaren, stedenbouw, welstand en de afdeling Vergunningen hebben 35 van de 50 eigenaren via een gezamenlijke machtiging een ontheffing aangevraagd van het bestemmingsplan. Hierop zijn geen bezwaren gekomen. De eigenaren met een berging kunnen nu binnen 6 weken een omgevingsvergunning bouwen aanvragen.

Vasco da Gamalaan

Bij een flat met 85 woningen boven een winkelcentrum is al langere tijd overlast van hangjongeren (racen, driften op binnenterrein), muizen en ratten door vuil van de ondernemers op het binnenterrein en geluidsoverlast bij woningen door airco's van de winkels. Via een twee-sporenaanpak (ondersteunen VvE bij opknappen en verduurzamen van de flat en het ondersteunen bij het uitvoeren van de oplossingen samen met het wijkbureau) is in 2019 een grote verbetering bereikt.

Amsterdamsestraatweg 2018-2020

De inzet is om gelijktijdig met de herinrichting van de straatweg de gevels te verbeteren en de wildgroei aan reclames tegen te gaan. Eén van de blokken is samen met de eigenaren onderzocht op verbetermogelijkheden. Daarna zijn er twee informatieavonden gehouden voor de ondernemers van enkele delen van de Amsterdamsestraatweg. Men ziet de noodzaak van verbetering in, maar is argwanend over eventueel handhavend optreden. De aanpak wordt in 2020 doorgezet.

Kwart Ronde daken

In Voordorp komen in een aantal straten kwart ronde daken voor. De constructie zorgt voor een koudebrug die houtrot onder het dak veroorzaakt. Dit moet hersteld en aangepakt worden. Aangezien de bewoners met dezelfde problemen worden geconfronteerd, omdat het bij alle woningen om het zelfde type dak gaat, hebben wij de bewoners gestimuleerd om het project gemeenschappelijk aan te pakken. In 2020 wordt deze opdracht door een externe partij beoordeeld.

De cijfers

Categorieën (meest voorkomend)	
Illegale bouw	330
Inname van openbare grond	217
Achterstallig onderhoud	129
Illegaal gebruik van gebouwen en/of gronden	80
Overlast van ongedierte/geluid	286
Anders	442
Totaal aantal klacht-meldingen Bestaande Bouw	1.484

Overtreding geconstateerd	255
Geen overtreding geconstateerd	742

Huisvesting

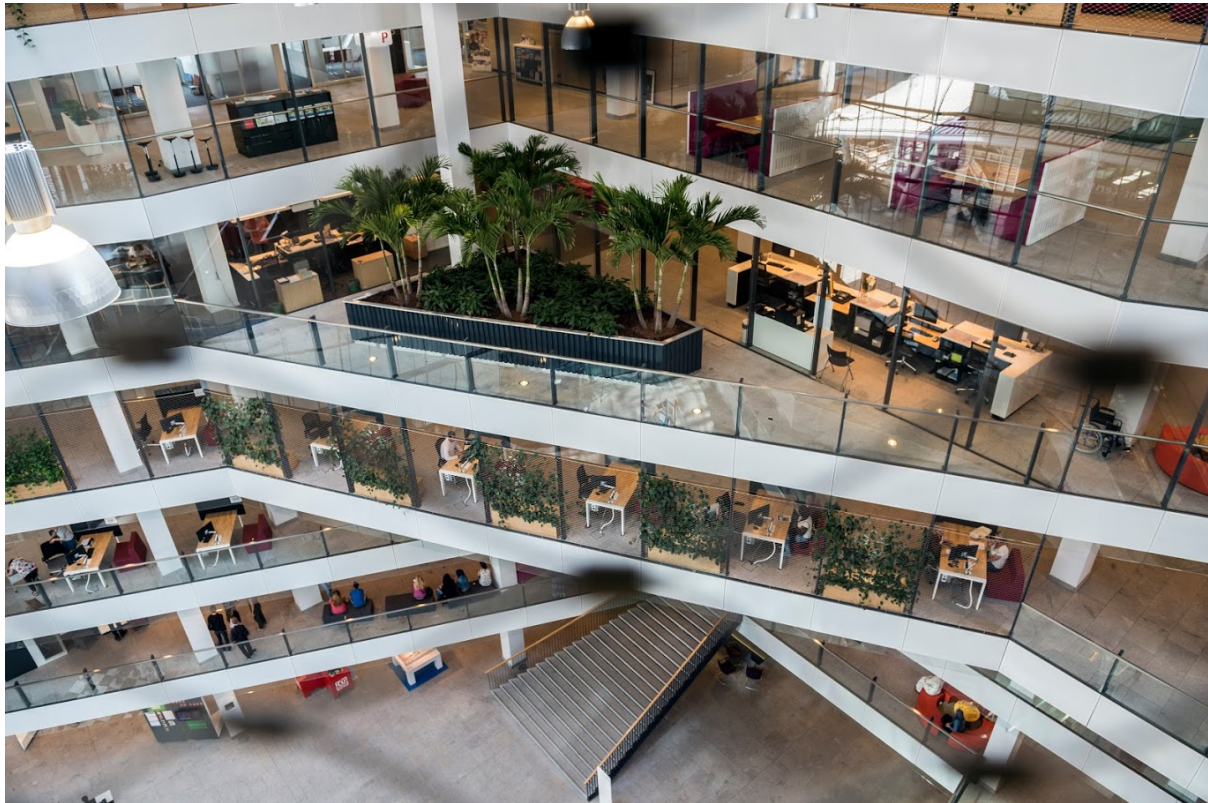
Wat we hebben gedaan

Meldingen

In 2019 hebben we alle meldingen over onrechtmatige bewoning of onrechtmatige onttrekking, samenvoeging of omzetting van woonruimten in behandeling genomen.

Controle naleving

In 2019 hebben we 12 oude, geweigerde en ingetrokken omzettingsvergunningen gecontroleerd. Hierbij hebben we één overtreding geconstateerd.

Wat we hebben bereikt

Short Stay

Op 19 december 2019 is in de gemeenteraad de beleidsnotitie Tijdelijk verblijf (Short Stay) aangenomen. Omdat de eigenaren van bestaande short stay-situaties mogelijk in aanmerking komen voor een legalisatiemogelijkheid, moeten we in 2020 op een passende manier met deze situaties omgaan.

Het project huisjesmelkers

Met het project 'Huisjesmelkers en ondermijnende criminaliteit' pakken we vastgoedmisbruik aan. We richten ons op de huisjesmelkers waarbij sprake is van achterstallig onderhoud, brandonveiligheid en intimidatie. De gemeente werkt hierbij samen met partijen als het Huurteam Utrecht, politie, inspectie SZW en de Belastingdienst.

Wij hebben van een notoire huisjesmelker 35 omzettingsvergunningen ingetrokken. Samen met het Huurteam Utrecht hebben wij individuele ondersteuning geboden aan huurders van deze huisjesmelker. In 2019 zijn er naar schatting tussen de 10 en 15 procedures voor de rechter geweest.

Pilot Goed verhuurderschap

In deze pilot is de regionale verbreding van de Utrechtse aanpak van huisjesmelkers de rode draad. Inmiddels is een Regionaal Huurteam actief die huurders bij omliggende gemeenten voorlicht over rechten, maar ook als dat nodig is, ondersteunt bij huurgeschillen met de verhuurder. Daarnaast is een voorlichtingscampagne gevoerd voor (internationale) studenten over hun rechten als huurders en bij welke instanties zij terecht kunnen als zij tegen problemen aanlopen. Er is een webpagina gemaakt waar alle relevante informatie over huurrechten is te vinden: www.utrecht.nl/goedverhuurderschap.

Met de 4 deelnemende gemeenten is ook gekeken welke informatie gekoppeld kan worden aan de Utrechtse database zodat de regionale informatiepositie versterkt kan worden en analyses van netwerken door kunnen lopen over de gemeentegrenzen. De pilot loopt door in 2020 en de eerste resultaten staan gepland rond de zomerperiode.

Huurteam Utrecht

Huurteam Utrecht heeft in 2019 605 opnames verricht, waarvan 417 onzelfstandig woningopnames en 188 zelfstandige woningopnames. In 2021 loopt de overeenkomst met Huurteam Utrecht af. Daarom moet in 2020 de aanbestedingsprocedure worden opgestart.

Onrechtmatige bewoning

Onrechtmatige bewoning zorgt ervoor dat de doorstroming in de huursector belemmerd wordt en leidt tot voordringen op de woningmarkt. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij het onderverhuren van een gehuurde (sociale) woning zonder medeweten van de woningcorporatie. Gezien de schaarste aan sociale huurwoningen en de lange wachtlijst is het van groot belang dat onrechtmatige bewoning wordt opgespoord en beëindigd.

Interventieprojecten

VTH levert een bijdrage aan interventieprojecten met het leveren van gegevens en het leveren van capaciteit. We werken samen met de organisatieonderdelen Publiekszaken (Burgerzaken) en Werk en Inkomen. In 2020 zullen we opnieuw een bijdrage leveren aan het LAA project. Vanwege omstandigheden konden wij in 2019 minder capaciteit beschikbaar stellen dan wij wensten.

Samenwerking met de woningcorporaties

In 2019 hebben we in overleg met de corporaties een convenant woonfraude ondertekend waarin de corporaties en de gemeente samenwerkingsafspraken maken over het aanpakken van woonfraude.

De cijfers

Gebruikswijziging gebouwen		Realisatie
	Verleende vergunningen bouwkundige splitsingen	17

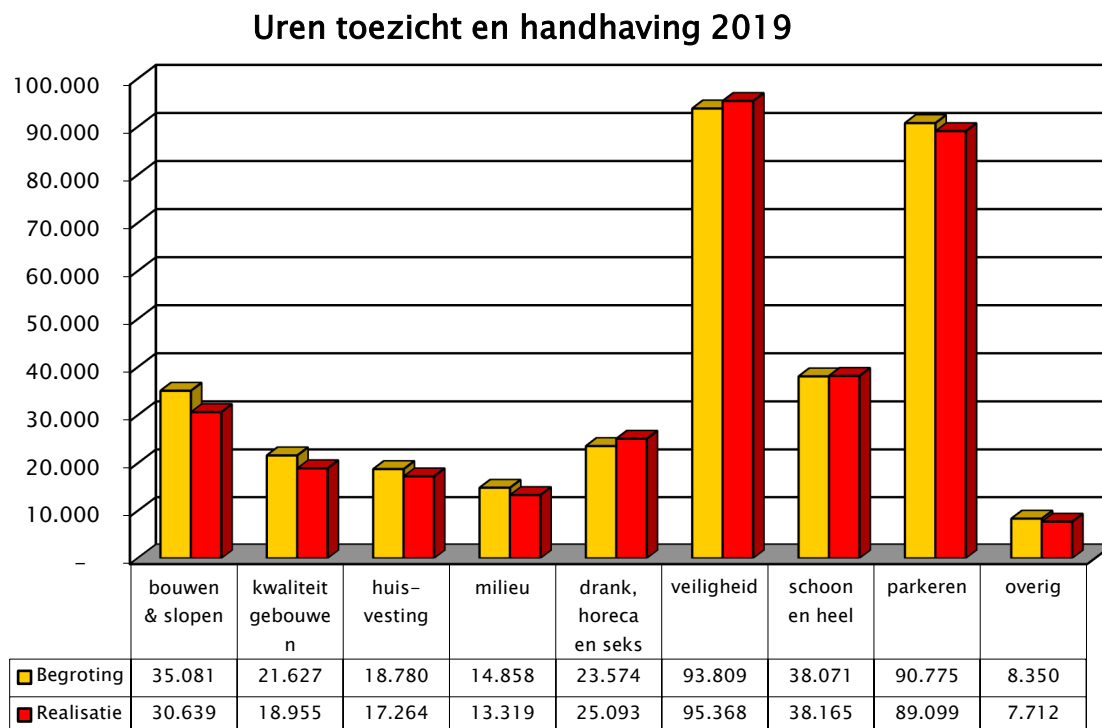
	Verleende vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	20
--	---	----

Categorieën (meest voorkomend)		
	Omzettingen (kamerverhuur)	145
	Onrechtmatige bewoning	52
	Vakantieverhuur/hotel	7
	Totaal klachtmeldingen huisvesting	204

	Overtreding geconstateerd	11
	Geen overtreding geconstateerd	84
	Lopende zaken	106
	Huuropzeggingen (sociale huur)	31

Financiële en formatieve paragraaf

Figuur 1 Uren toezicht en handhaving 2019

- **Bouwen & slopen:** De ureninzet is achtergebleven ten opzichte van de begrotingsramingen. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de stikstofcrisis (PAS), er zijn er veel omgevingsvergunningen niet tot uitvoering gekomen.
- **Kwaliteit gebouwen:** Onder meer door het stopzetten van het project Asbestdaken is de ureninzet achtergebleven.
- **Huisvesting:** Door langdurige ziekte en openstaande vacatures zijn de begrote uren niet gemaakt.
- **Milieu:** Er is sprake van een onderbezetting en het inwerken van nieuwe medewerkers heeft veel tijd gekost. Hierdoor worden de begrote uren niet behaald.
- **Drank- en Horeca:** De overschrijding wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door extra uren voor de BIBOB (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur). Er moeten meer aanvragen beoordeeld worden en per aanvraag is meer inzet nodig om de juiste zaken te waarborgen.
- **Veiligheid:** Er is in 2019 extra inzet geweest van wijkboa's en meer inzet op jeugdgroepen.
- **Parkeren:** Door openstaande vacatures bij de parkeerhandhaving zijn de begrote uren niet gemaakt. Daarnaast is er efficiënter ingezet bij de weesfietsenactie.